

Donderdag 23 augustus 1917 – ochtendeditie

Londen, 22 augustus. Officieel: Drukke bedrijvigheid van het geschut aan weerskanten ten oosten en ten noordoosten van Ieper.

Berlijn, 22 augustus. Officieel. Legergroep Rupprecht: In Vlaanderen bereikte het artilleriegevecht aan de kust en van Bikschote tot Waasten 's avonds weer grote kracht. Gisterochtend ontwikkelde zich ten noordoosten van Ieper na een onstuimige vuurgolf een voorwaartse beweging der Engelsen bij St.-Juliaan. Ze werd afgeslagen. Vanochtend ontstonden aan de weg van Staden naar Mesen nieuwe gevechten.

Berlijn, 22 augustus. Officieel avondbericht: In Vlaanderen hebben de vanochtend vroeg begonnen aanvallen van de Engelsen ten oosten van Ieper zich op een front van 15 km uitgebreid. Ze zijn onder ernstige verliezen voor de vijand mislukt.

Berlijn, 22 augustus. In het westen was de 21^e de gevechtsbedrijvigheid op een groot aantal vakken van dit front bijzonder levendig.

Op de brandpunten van het Vlaamse front kwam het tot hevige artilleriegevechten. Bijzonder zwaar lag het vuur aan de kust bij de Blankaart tot een de Leie en het vak van Ieper. De tegenstander vuurde veelal nevelverspreidende projectielen af.

's Ochtends mislukte een sterke gedeeltelijke aanval in de streek van Hollebeke, die deels door ons vuur, deels in het gevecht van man tegen man werd afgeslagen.

Tegen drie uur in de middag kwam een sterke vijandelijke patrouille in hetzelfde vak naar voren maar werd teruggeworpen. Tanks, die men van heel ver zag aankomen, werden onder krachtig vuur genomen.

's Middags beschoot ook een vijandelijke monitor de havenmond van Oostende. Ons vuur verdreef hem snel.

Havre, 22 augustus. De nieuwe minister van oorlog heeft – bij wijze van welkomstgeschenk bij het aanvaarden van zijn post – het verlof van de soldaten te velde van zeven op tien dagen gebracht.

Donderdag 23 augustus 1917 – avondeditie

Uit een brief van Stijn Streuvels, aan het Handelsblad doorgezonden:

“Pastoor Verriest is een paar maanden erg ziek geweest, maar nu wandelt hij weer al is hij fel afgevallen en wordt hij wellicht de oude eeuwig jonge niet meer van vroeger. Weet gij dat het eerste waaraan we na de oorlog te denken hebben is om Verriest zijn tweede jubelfeest te vieren! Het was immers geschikt om dat reuzenfeestje alle vijf jaar te herdoen ... Ja, het waren goede tijden, ik denk er nog dikwijls aan en hoe graag zou ik nog zulk een karweitje afleggen en veel meer nog, als al

het andere maar uit de voeten ware en wij onszelf mochten zijn! Met Genoveva is het nog altijd voorbereidend werk want het ding speelt in de jaren 700 en ik moet een massa dingen verorberen waarvan ik weinig wist en nu juist dat men zo moeilijk aan boeken geraakt is het een hele toer! Maar het is plezierig werk en men vergeet er het “hedendaagse” bij, hetgeen al veel is!”

Londen, 23 augustus. Officieel avondbericht: Er zijn vanmorgen door onze troepen met goed gevolg krijgsverrichtingen ondernomen ten oosten en noordoosten van Ieper, om een reeks sterke punten en een versterkte hoeve te nemen, liggende op enkele honderden meters afstand van onze stellingen aan weerszijden van de weg van Ieper naar Menen en tussen de spoorweg van Ieper-Roeselare en Langemark. Op alle punten is verwoed gevochten. De vijand deed herhaaldelijk tegenaanvallen en leed daarbij zware verliezen van het vuur van onze artillerie en ons machinegeweevuur. Het gevecht is vooral verwoed geweest in de buurt van de weg van Ieper naar Menen, waar de vijand wanhopig vocht om een hooggelegen terrein te behouden. Hier is onze linie over een diepte van ongeveer 500 meter, over een breedte van ongeveer een mijl vooruit gebracht. Wij hebben een stelling genomen, die een goede waarneming in oostelijke richting mogelijk maakt. Onze troepen hebben zichzelf gevestigd in het westelijke stuk van het Invernessbosje. Verder naar het noorden is onze linie over een breedte van 2,5 mijl vooruit gebracht over een diepte van ten hoogste een halve mijl. De bezettingen van de veroverde hoeven en versterkte punten

boden taaie tegenstand. In vele gevallen gaven alleenstaande stellingen zich eerst over na een gevecht, dat het grootste gedeelte van de dag geduurd had. Bij deze krijgsverrichtingen maakten wij meer dan 250 krijgsgevangenen, maar wegens het hardnekkige karakter van de strijd is het aantal krijgsgevangenen kleiner dan anders, in verhouding tot de aan de vijand toegebrachte verliezen.

Londen, 23 augustus. Officieel. Aan het front bij Ieper hebben wij met machinegeweervuur een vijandelijke aanval op een versterkt punt, ten oosten van Langemark, dat wij bezet hielden, afgeslagen. Gisteravond heeft een vijandelijke afdeling een van onze vooruitgeschoven posten bij Lombardsijde overvallen. Twee van onze manschappen worden vermist.

Berlijn, 23 augustus. Officieel: Legergroep Rupprecht: Na de vruchteloze, gedeeltelijke voorwaartse bewegingen van de laatste dagen, gingen de Engelsen gisteren tussen Langemark en Hollebeke weer over tot samenhangende, grote aanvallen, die de hele dag tot laat in de nacht voortduurden en tot zware gevechten leidden. Op vele plaatsen wierpen de Britten nieuwe strijdkrachten tot zesmaal toe tegen onze linies op. Telkens weer werden zij door onze dappere troepen, in taaie gevechten van man tegen man, teruggeworpen.

Het grootste deel van de auto's (tanks? – redactie) die de vijandelijke doorbraak door onze linies mogelijk moesten maken, is door ons vuur vernield. Behalve op twee plaatsen ten oosten van St.-Juliaan en aan de weg Ieper-Menen zijn onze

voorste loopgraven op het 15 km brede front ten volle behouden.

Londen, 23 augustus. Reuters bijzondere berichtgever aan het Engelse front seinde gisteravond:

Hedenmorgen om half vijf hervatten onze troepen het offensief tegen de Duitse stellingen langs een deel van het stelsel van heuvelruggen, dat thans het gevechtsfront in Vlaanderen vormt. Zeer hevige strijd heeft plaats gehad, en vindt thans nog voortgang met afwisselende resultaten. We zijn thans gewikkeld in een strijd, welke in menig opzicht herinnert aan die uit de latere dagen van de slag aan de Somme. De vijand verzet zich wanhopig tegen onze opmars, daar hij weet, dat het gaat om de voornaamste strategische sleutel van Noord-België. Niettemin hebben wij vorderingen gemaakt. Ter linkerzijde brachten wij onze linie vooruit en maakten de bocht, welke zondag door onze tanks gevormd was, recht. Ook heden zijn de tanks weer in actie geweest. Ze hebben voortreffelijke diensten bewezen. Aan de rechterzijde is de toestand nog onduidelijk. De tegenstand wordt daar vooral geboden door de 12e reservedivisie, die voornamelijk is samengesteld uit Sileziërs. Uit één der blokhuzen aan de weg Zonnebeke-Langemark kwamen evenwel 47 van deze mannen te voorschijn en hieven met blijde eenstemmigheid de handen omhoog.

Londen, 23 augustus. Officieel: De admiraliteit te Dover meldt:

Verscheidene vliegtuigen, die van Duinkerken uit werden uitgezonden, hebben de vijandelijke luchtstrijdkrachten, die uit Engeland terugkeerden, opgevangen.

Een afdeling van drie machines ontmoette 12 Gotha-vliegtuigen op 35 mijl afstand ten noorden van Nieuwpoort, bond een gevecht met hen aan en achtervolgde hen naar Zeebrugge, maar zonder een beslissend resultaat.

Luchtgevechten.

Londen, 23 augustus. Officieel: Marinevliegtuigen hebben gisterenmorgen de schepen en batterijen in Zeebrugge met bommen bestrooid, evenals het vliegtuigpark te Gistel. De Engelse vliegtuigen zijn zonder averij teruggekeerd.

Een toespraak van Keizer Wilhelm.

Berlijn, 23 augustus. Officieel. De keizer heeft in Vlaanderen voor een afvaardiging uit de troepen, die een roemrijk aandeel hebben genomen aan het afslaan van de aanvallen der Engelsen, een toespraak gehouden. De troepen waren in een grote vierhoek opgesteld. Een afdeling vliegers was onder leiding van ritmeester baron Richthoven verschenen. De keizer plaatste zich in het midden van de vierhoek en zegde:

Aan alle troepen, die zo wakker en zo dapper op de Vlaamse bodem zegevierend tegen de machtige tegenstander gevochten hebben, heb ik reeds van het grote hoofdkwartier uit mijn dank en mijn erkentelijkheid telegrafisch uitgesproken. Het was mij echter een behoefte oog in oog

tegenover u te staan, u van man tot man nogmaals mijn dank, mijn volle erkentelijkheid uit te spreken voor de heldhaftige dapperheid, die de troepen van alle Duitse stammen in de zware gevechten van de laatste weken bewezen hebben. Uw kameraden van het oostelijke front, bij wie ik kort geleden geweest ben, zenden u hun groet en hun dank. De successen, die daarginds behaald zijn, waren slechts mogelijk wanneer er een ijzeren muur stond, waar de vijandelijke aanval op af moest stoten. Ik spreek in het bijzonder mijn bijzonder blijde dank uit aan mijn marinetroepen voor de kranige stormloop, waarmee zij zo moedig met de tegenstander in het noorden afgerekend hebben. Dank zij deze schone strijd is aan de Engelse aanval bij voorbaat een groot deel van zijn kracht ontnomen. Een bewijs, dat door het eigen offensief de vijand de wet voorgeschreven moet worden. De keizer sprak vervolgens over de zware strijd aan het front in Vlaanderen en wees op de zedelijke ernst van de Duitse levensbeschouwing tegenover die van Engelsen en Fransen. Verder zegde de keizer: Wanneer het raadsbesluit der goden ons de overwinning zal schenken, dat weet de godheid alleen. Hij heeft ons volk een harde leerschool gegeven. Thans moeten wij het examen afleggen en met het oude Duitse godsvertrouwen willen wij tonen wat we kunnen. Hoe hoger en geweldiger de taak is, des te verheugder zullen wij aan haar vervulling werken. We vechten zolang totdat de vijand genoeg heeft. In deze strijd heeft iedere Duitser beseft wie de drijver van deze oorlog en wie de hoofdvijand is: Engeland. Iedereen weet, dat Engeland van onze vijanden het meest met haat vervuld is. Engeland spuwt zijn haat tegen Duitsland uit over

de gehele wereld en vervult zijn bondgenoten steeds weer met nieuwe haat en strijdlust. Zo weet iedereen in Duitsland, wat ge nog veel beter weet, dat Engeland de tegenstander is, die in de eerste plaats neergeworpen moet worden, al is het nog zo moeilijk. Zij die in Duitsland zijn, die ook zware offers gebracht hebben, danken u ook door mij. Ze staan achter u, door u beschermd en vormen een leger van arbeidskrachten, waarvan elke vezel gespannen is om te maken wat nodig is voor eigen leven en voor uw strijd. Wanneer Engeland trots is op zijn taaiheid waarop het zijn onoverwinnelijkheid bouwt, dan zult ge tonen, dat ge even goed, ja, nog beter kunt, want de inzet van de strijd is het Duitse volk, de vrijheid om te leven, de vrijheid thuis. Met Gods hulp zullen wij de strijd zegerijk ten einde brengen.

In aansluiting op de redevoering van de keizer voerde de opperbevelhebber het woord. Zijn toespraak eindigde met een hoera op de keizer, dat daverende bijval vond.

Vervolgens reikte de keizer persoonlijk aan de officieren en manschappen, die in de laatste zware gevechten aan het Vlaamse front zich bijzonder onderscheiden hadden, het ijzeren kruis uit. Daarna defileerden de troepen voorbij de keizer.

's Namiddags bevond de keizer zich op een andere plaats, dicht bij de Vlaamse kust, te midden van de troepen, die daar aan een vijandelijke aanval het hoofd geboden hadden of die de kust tegen een overval van de vijand beschermd hadden. Hier was ook de marine voor de keizer verschenen; er waren

afgevaardigden van duikbootbemanningen en tot hen alle sprak de keizer hartelijke woorden van erkentelijkheid.

Men meldt ons:

Een stille maar veelbetekenende hulde is dezer dagen in bezet Brussel gebracht aan burgemeester Max, die nog steeds gevangen wordt gehouden in Duitsland.

Bij de verkiezing van een stafhouder voor de balie te Brussel werd Adolf Max, advocaat en burgemeester, met algemene stemmen aangesteld. De uitslag werd plechtig afgekondigd in de zaal van de openbare zittingen van het beroepshof en met geestdriftige toejuichingen begroet.